

Livsglede

BLADET FOR AMPUTERTE/PROTESEBRUKERE 3/2011

EN MC-FØRERS MØTE MED MOMENTUM 14-17

ANNE GURI HANSEN PÅ BEINA IGJEN 4

UTÅLMODIGE BJØRG NODELAND 6

MEMLEMSBLAD FOR MOMENTUM, FORENINGEN FOR ARM- OG BENPROTESEBRUKERE

Bladet er ditt, men la også gjerne noen andre få lese det.

WWW.MOMENTUM.NU

Kneledd 3R93

Fordeler ved 3R93:

- Måltrettet støtte i behandlingsprosessen
- Funksjonene kan tilpasses protesebrukerens individuelle sikkerhetsbehov
- Enkle og reproduserbare justeringer
- Enkel protesejustering
- Funksjonell design

Den moderne behandlingens kneledd

Takket være dets konstruksjon kan det nye 3R93 brukes som kne med manuell lås og kneledd med friksjonsbrems så snart protesebrukeren har fått økt bevegelighet.

Det tilbyr måltrettet støtte til behandlingsprosessen etter en amputasjon. 3R93 er det rette kneleddet – fra de første stå- og gåøvelsene med den foreløpige protesen hele veien til den definitive tilpasningen!

MOMENTUMS ÆRESMEDLEM:
PRINSESSE MÄRTHA LOUISE

Livsglede 3/2011

Utgiver: MOMENTUM
Postboks 49 Skøyen 0212 Oslo.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout: Bratsberg Consult
Trykk: Wisa Grafisk AS

REDAKSJONEN I LIVSGLEDE
Nils-Odd Tønnevold
Ansvarlig redaktør
Legg- og lærprotesebroker
nils.odd.tonnevold@momentum.nu
Tlf. 92 20 16 26

Flemming Dahl
Journalist
flemmdahl@hotmail.com
Tlf. 98 62 55 96

Hans H. Reinertsen
Fotograf
hasse8@mac.com
Tlf. 90 12 29 30

Internett:
www.momentum.nu

Annonser:
Kontakt Nils-Odd Tønnevold
nils.odd.tonnevold@momentum.nu
Tlf. 92 20 16 26

Forside:
Kjell Arild Olsen, nyamputert etter en
MC-ulykke, og bestekameraten Lasse
Bolle kommer tilfeldig forbi vandrestillingen Livsglede på Åhus i sommer.
Dermed oppstår den første kontakt
mellom Olsen og Momentum.
Foto: Hans Hekneby Reinertsen.

ISSN: 1891-3040

*“Det er bedre å tenne et lys
enn å forbanne mørket”*

LEDER

Vi kan bryr oss enda mer

Sommerens brutale massakre har med all tydelighet vist hvor viktig det er å bryr seg. Men bryr vi i Momentum oss om hverandre? Hvordan praktiserer vi det til daglig, eller blir det mest ord vi benytter ved festlige anledninger?

Momentums visjon er “å spre livsglede” gjennom informasjon, inspirasjon og muntrasjon. Momentum arbeider for at amputerte og protesebrukere på tross av sitt tap finner livsgleden tilbake og evner å se fremover.

Vårt viktigste verktøy til å formidle visjonen og det vi holder på med, er medlemsbladet Livsglede, og “lederen” der er en av mine muligheter til å kommunisere med leserne. Momentum-weekend og årsmøte er også to viktige arenaer.

I sommer har fotoutstillingen Livsglede i sin nye utgave vært vist på Åhus på Lørenskog. Udelt positive tilbakemeldinger så langt fra både amputerte, fagpersonell og pårørende viser at den klarer å formidle livsglede, humor og å gi inspirasjon.

Så har vi alt som foregår på lokalplanet ute i fylkeslagene. Likemannstjenesten, der en som har opplevd tilsvarende møter en nyamputert, er et godt eksempel på at vi bryr oss og hjelper mange til å finne livsgleden tilbake og se fremover.

*“Jeg må innrømme at vi sliter med å oppnå tilfredsstillende
fremmøte ved lokale arrangementer”*

Fylkeslagene arrangerer både sammenkomster, turer og lignende nettopp for at vi amputerte og protesebrukere skal ha et miljø der vi kan treffe andre som er i tilsvarende situasjon, utveksle erfaring og gi hverandre råd. Men svært få av oss benytter oss av disse mulighetene. Jeg må innrømme at vi sliter med å oppnå tilfredsstillende fremmøte ved lokale arrangementer. Det er ikke uvanlig at kun styremedlemmer møter. I den senere tid er arrangementer blitt avlyst på grunn av for få påmeldte. Bryr vi oss? Ja, men vi kan bli bedre.

Noen anbefalinger du og jeg kan praktisere: Kontakt en vi vet er amputert, en vi møter på gata og som er det, en vi leser om i avisen eller blir fortalt om av andre. Vær på utkikk etter muligheter. Det er bedre å ta en kontakt for mye enn gå glipp av en som trenger oss.

Det er “helt ålreit” å bryr seg.

Hans Emil Møller-Hansen
Styreleder

INNHold:

Vår prinsesse midt i livet	s. 4	Lesertorget	s. 12-13
Et rask prat med: Anne Guri Hansen	s. 4	Livsglede-utstillingen og MC-føreren	s. 14-17
Et blikk på ... Bjørg Nodeland	s. 6-7	Fra Hasses album	s. 18
Ny giv for gammel bedrift.....	s. 8-9	Kryssord.....	s. 20
Kvalitetsstempler & jubileumsfeiring	s. 10-11	Momentums tillitspersoner	s. 26-27

Vår prinsesse - midt i livet

Årene har løpt av sted, prinsesse Märtha Louise har rundet 40 år. Foto: Cathrine Wessel/Det Kongelige Hoff.

Glad og munter og full av forteller- glede – slik så vi henne, prinsesse Märtha Louise, da hun på sin 40 årsdag 22. september ble portrettert og intervjuet i et 30 minutter langt fjernsynsprogram på NRK.

Vi var litt stolte, vi i Momentum, da vi så vår prinsesse på denne måten. Det er jo ingen tvil om at hun er "vår" prinsesse, æresmedlem i Momentum som hun er.

Prinsessen har i mange sammenhenger mye med funksjonshemmede å gjøre, og i programmet beskrev hun dette som "et fantastisk felt å oppleve å være i. De har lært meg så utrolig mye i livet."

Hun snakket om funksjonshemmede, Paralympics-deltagere spesielt, som bruker alle sine muligheter, hele sitt potensial. Og hun sa:

"Jeg tenker, hvor ville vi vært som mennesker hvis vi alle gjorde det, (det) å bruke hele vårt potensial hver eneste dag?"

Prinsessen gjorde det klart at hun i sin egen hverdag lar seg inspirere av hva funksjonshemmede får til.

Momentum gratulerer - som det vil seg litt i ettertid - NRK og intervjueren, Nadia Hasnaoui, med et fint program og, naturligvis, vår prinsesse Märtha Louise med 40 årsdagen. Red.

En rask prat med...

...Anne Guri Hansen

Helt siden 1977 har Anne Guri Hansen vært pårørende til en amputert. Hun ble det da hennes mann, Olaf, lokfører i NSB, hadde et ærend oppe på taket av et lokomotiv. Noe gikk galt, han fikk 16 000 volt gjennom seg. Ulykken medførte at han mistet venstre underarm og høyre legg. Anne Guri og Olaf – bosatt på Fjellhamar ved Oslo, begge med godt humør i blikket, begge oppført på listen over likemenn i Momentum – har gjennom mange år vært hyppige deltagere i Momentum-arrangementer.

Hvordan går det med deg etter at du så å si falt av stolen ved lørdagens festmiddagsbord under Momentum-weekenden i Trondheim i mai, og raskt etterpå ble bragt til St. Olavs Hospital med lårhalsbrudd?

Jeg ventet hele søndag og så å si hele mandag, så ble jeg operert. De satte inn to nagler, eller skruer eller hva de kaller det. Så ble jeg fraktet til Værnes med ambulanse og videre med ambulansefly til Gardermoen, så var det ambulanse til Ahus. Der var jeg fra tirsdag til torsdag, deretter var jeg på rehabilitering ut mai, nesten tre uker. Så har det gått fremover, nå går jeg ganske bra uten krykker og driver fortsatt med opptrening.

Som pårørende har du gitt til andre, føler du at du selv har fått noe verdifullt gjennom det å gi?

Det er fryktelig vanskelig å svare

på. Jeg føler ikke at jeg har noe å gi, egentlig, annet enn til mannen min. Men, ja, bevars... de møtene vi har i Momentum, hvor vi diskuterer med pårørende og likemenn... dette synes jeg er positivt og interessant.

Et godt råd til nye pårørende?

Det man aller først bør gjøre, er at man setter seg ned og har en skikkelig samtale seg imellom, slik at den som er handikapede og den som er pårørende definerer sine roller; den ene skal ikke overstyre den andre. De må finne sine roller, komme til... la oss kalle det et kompromiss, sånn at de føler en verdi i hverdagen, begge to.

Anne Guri Hansen har over tre tiår bak seg som pårørende til en amputert. Foto: Hans Hekneby Reinertsen

To millioner billetter...

Paralympics 2012 skal utkjempes i London i dagene 29. august - 9. september, og siden tidlig i september i år har billettsalget vært i gang.

Arrangørene melder at rundt to millioner billetter skal selges – og at over 4000 idrettsfolk ventes delta i de mange øvelsene.

De minner samtidig om at Paralympics

kan sies å ha røtter tilbake til Storbritannia i 1948, da skadde krigsveteraner deltok i idrettskonkurranser ved Stoke Mandelsville-hospitalet, samtidig med at det årets sommerolympiske leker ble arrangert i London.

Neste års sommerolympiske leker skal arrangeres i London i dagene 27. juli – 12. august.

Med kunden i fokus

Atterås
Ortopediteknikk®

Velkommen til starten på en ny hverdag!

Fjøsangerveien 215 (Krambua) 5073 Bergen - Tlf.: 55 27 11 00

Ortopediteknisk Institutt
www.atteraas.no

LINER VAPOMAT **NYHET**

Liner Vapomat er en naturlig måte å desinfisere silikonlinere på. Bruker kun vanndamp, uten kjemiske tilsetninger. Daglig renhold og desinfisering gjøres på en enkel måte.

Metoden med vanndamp rengjør og desinfiserer lineren i løpet av 30 minutter.

Bruksområde:

- For silikonlinere på markedet.
- Kan i noen tilfeller brukes på protesehylser.

Egenskaper:

- Naturlig hygienisk rengjøring med vanndamp uten kjemiske tilsetninger.
- Hurtig og problemfri rengjøring.
- AV/PÅ-bryter med lys som slås automatisk av etter bruk.
- Justerbar teleskopstang.

Best nr. VL1

Design: Charles Lund 93 46 13 50

Ortopro AS, Hardangerveien 72, 5224 Nesttun, Norge.
Telefon: +47 55 91 88 60, Telefaks: +47 55 91 88 69
E-post: post@ortopro.no

En utålmodig dame

Om det ikke finnes noen minus-sider i denne damens tilværelse? Jo da, nær sagt selvfølgelig, også i Bjørg Nodelands liv finnes det noe som ideelt sett kunne vært bedre.

F. Dahl (tekst)

Hans Hekneby Reinertsen (foto)

Riktignok tenker hun seg litt om når Livsgledes medarbeider nærmest provoserer henne til å tenke negativt. Men så forteller hun at, jo da, saken er at hun kan la seg irritere over at noen av hverdagens gjøremål nå krever mer tid enn de gjorde før hun i 1999 ble en legg fattigere.

"Jeg er jo egentlig et veldig utålmodig menneske," forklarer Bjørg, hvis høyre legg ble amputert som følge av en blodpropp.

Bjørg, hjemmehørende i Vennesla, utdyper forklaringen:

"Jeg sier egentlig at du kan gjøre alt det du gjorde tidligere. Men mange ting tar jo nå dobbelt så lang tid, og for et utålmodig menneske er det et minus. Av og til blir jeg fryktelig irritert på meg selv over ting jeg ikke får gjort slik jeg hadde tenkt det."

Et eksempel:

"Jeg er ikke så veldig flink til å spa i hagen lenger, men jeg klarer jo det og."

Kanskje ligger utålmodigheten, ønsket om å få ting unnagjort, til grunn for at hun har det med å delta aktivt i styre og stell når anledningen byr seg, eksempelvis i Momentum, foreningen for arm- og benprotesebrukere.

Bjørg – som sier hun ikke hadde sett en protese før hun selv hadde bruk for en sådan – minnes at det var vanskelig å finne aktuell informasjon for nyamputerte den gangen hun følte behov for det, men at hun under en

"Den ble aldri noen stor nedtur for meg," sier Bjørg Nodeland om amputasjonen i 1999.

protesetilpasningskonsultasjon fant en utgave av Livsglede og dermed oppdaget Momentum, en nyttig informasjonsskilde.

Deretter varte det ikke veldig lenge før hun selv var Momentum-medlem, Momentum-likemann og nøkkelperson bak etableringen av lokallaget Momentum Sørlandet, som senere har skiftet navn til Momentum Sør. Hun satt som leder der i flere år. Nå nøyer hun seg med å være medlem i lagets styre foruten å tjene som likemannsleder.

Fra velinformert hold i Momentum er det sagt om Bjørg at hun har "lagt ned en kolossal innsats for Momentum gjennom mange år" og at hun i lokallaget "har bygget opp alt fra scratch", dessuten at hun har "møtt mye mot-

gang, men aldri gitt opp; hun har betydd mye for mange."

Lett å forstå, på den bakgrunn, at hun figurerer som vinner av Momentum-prisen 2009 innen kategorien Like-mann.

Bjørg beretter at det var vanskelig å dra i gang likemannsarbeidet på Sørlandet, vanskelig å få de avtaler med institusjoner som var nødvendig for å komme i kontakt med nyamputerte, men at løsninger etter hvert er funnet. Hun viser til seks likemenn i Momentum Sør, nå, og om god respons på det de utretter. "Vi får veldig mange gode tilbakemeldinger."

Momentum er ett eksempel på hvor Bjørg har engasjert seg; et annet ek-

sempel er miljøet for naturister; også der har hun hatt tillitsverv.

Naturister?

"Vi (hun og mannen Magne, red. anm.) har vært naturister i veldig mange år, helt siden 1970-tallet. I det miljøet var vi tidligere ganske aktive." Om hva det innebærer å være naturist, sier hun at "du synes det er helt ålreit å bade og sole deg uten tøy, og gjerne i sosial sammenheng med likesinnede."

Helt fra 1970-årene... Det var litt mer oppsiktsvekkende da enn det er nå å være naturist. Bjørg er med på at hun og mannen kan regnes som noe i retning av foregangsmennesker på dette feltet her i landet.

Hagearbeid – ref. dette med å spa i hagen - er enda et eksempel på et miljø hvor Bjørg har påtatt seg verv. Kort sagt, som hun selv sier det: "Jeg har pleid å stille opp hvis det har vært behov for det."

Bjørg – som også er "veldig glad i håndarbeid, det har jeg alltid vært" - sier om amputasjonen at "den ble aldri noen stor nedtur for meg." Ikke desto mindre ser hun den første tiden etter amputasjonen som ganske tøff, og det av flere grunner:

"Jeg har pleid å stille opp hvis det har vært behov for det"

Ektemannen var gjennom en periode med hjerteproblemer; reklamebyrået de to drev sammen fant seg selv i et vanskelig marked og ble sendt til skifteretten; dessuten slet Bjørg med å få utbetalt erstatning for en opplest og vedtatt feilvurdering angående behandling av blodproppen, som hadde meldt seg etter et par andre operasjoner og som lå til grunn for amputasjonen.

Om erstatningssaken, som ble vunnet

ved hjelp av et søksmål, forteller hun:

"Det tok syv år før jeg endelig var ferdig med den, så den var en belastning."

Bjørg og Magne, begge av 1945-årgang, traff hverandre og giftet seg tidlig i livet og fikk etter hvert to barn - og fem barnebarn. Og når hun snakker om høydepunkter i livet, har de med nettopp familien å gjøre:

"Jeg tror, bortsett fra det at jeg ble gift med Magne og fra det å få barn selv, at det første barnebarnet var noe av det største i livet. Det husker jeg veldig godt."

Godt er det for øvrig også, mener hun, å ha et fritidshus på Nord-Jylland i Danmark, noe hun og mannen har fra et par år tilbake. Litt bilkjøring i begge ender og en fergetur innimellom... Veien fra Vennesla til Nord-Jylland er ikke uoverkommelig lang.

Motionfoot
med hydraulisk fotledd

Motion foot er en ny fot med helt unike funksjoner som lever opp til de krav du stiller.

Den gir mulighet til å gå stabilt både i bakker og på plant underlag fordi beveligheten i fotleddet er 50 grader. Man kan lett justere motstanden i fotleddets bevegelse samt låse den i nøytral posisjon, f. eks. til bilkjøring.

CENTRI®

For mer informasjon, kontakt din ortopediingeniør eller Centri AB, centri@centri.se eller www.centri.se, telefon +46 8 505 332 00

Tom Refsdal, daglig leder, foran den nye bygningen. "Ett av kriteriene var å få mye lys inn, og da må du gjerne strekke på bygget," sier han.

Ny giv for gammel bedrift

Skal det være, så skal det være... En sliten ortopedibedrift i Kristiansand skaffet seg en ny leder og dernest splitter nye lokaler, skreddersydde sådanne.

F. Dahl (tekst)
Hans Hekneby Reinertsen (foto)

Den nye bygningen der Ortopediservice holder til siden november i fjor, ligger i Sørlandsparken i utkanten av Kristiansand. Den står som et bilde på bedriftens nye giv, som ble innledet da Tom Refsdal for fem år siden ble ansatt som daglig leder.

Lyse og romslige lokaler, tegnet og innredet for å bidra til effektivitet og trivsel og, ikke minst, til en permanent bedre økonomi enn den bedriften slet med da den ansatte Refsdal. Litt av en forskjell fra de gamle lokalene, fordelt på to steder inne i Kristiansand.

Ideer herfra og derfra

"Vi var rundt i fem-seks ortopediverksteder i Norge for å hente ideer," forteller Refsdal. "Man gjør jo ting på sin egen måte, så vi har hentet noen ideer, hadde noen ideer selv og satte det sammen."

Ortopediservice leier bygningen – for 10 år og med opsjon på forlengelse eller kjøp – fra en investor som sørget

for at lokalene ble som leietageren ville ha dem.

"Når du leier, binder du mindre kapital," sier Refsdal. Men han fastslår at det ikke er bare-bare å leie heller; han

I resepsjonen sitter Nina Beathe Kristiansen

sier at husleien nå er nesten dobbelt så stor som den var inne i Kristiansand.

Hva utforming og innredning angår, peker Refsdal på de krav som stilles til HMS (helse, miljø og sikkerhet), krav som i Ortopediservices tilfelle går ut på eksempelvis å få gasslukter og støv ut fra lokalene.

"HMS er alltid en utfordring, det er fint å kunne ordne dette fra starten av," sier han med et blikk på det å flytte inn i nye lokaler fremfor å satse på oppgradering av gamle.

Trigget av det ukjente

Det går an å være finansminister uten å være professor i økonomi – og det går an å trå til som leder av en ortopedibedrift nær sagt uten å vite forskjell på en ortopediingeniør og en protese. Refsdal forteller om sitt forhold til ortopedibransjen for fem år siden:

"Jeg ante ikke hva det var før jeg søkte jobben. Jeg visste ikke at det var noe som het ortopedisk verksted. Men jeg hadde lyst på en daglig leder-jobb, og da hadde jeg to alternativer. Jeg syntes dette var kjempespennende, et område jeg ikke kjente noe til, det trigget meg."

Refsdal, opprinnelig fra Larvik, hadde en lang karriere bak seg i Forsvaret – hadde gått Krigsskolen, hadde tjenestetgjort i Libanon, var blitt skolert hos U.S. Army i Texas – da han tok fatt på noe nytt: Han sikret seg en Master of Business Administration (MBA) i Edinburgh i Skottland, jobbet dernest med økonomi ved Universitetet i Agder, fant så tiden inne til å se seg om etter noe annet... og kom til Ortopediservice.

"Jeg følte vel den første uken jeg var på jobb at selskapet lå i kjelleren, på laveste trinn. De hadde ikke den type ledelse man trenger for å utvikle et selskap. Jeg tenker ikke bare økonomisk, men også på det å få folk til å arbeide sammen, på hele verdikjeden. I perioden frem til i dag har både selskapets styre og alle ansatte vært viktige bidragsyttere i utviklingen av selskapet."

Bedriften var eiet av noen av de ansatte og er det fremdeles. Refsdal selv eier 4,5 prosent. Han sier at de tidligere lederne arbeidet både som ledere og

En mann i arbeid, ortopeditekniker Yves Andres.

som fagfolk og at de selv så behov for å hente inn en rendyrket leder.

Hver sin jobb...

Refsdal brukte tid på å sette seg inn i bransjen, forteller han, og tid på å få medarbeiderne til å tenke mer økonomi. Han ser seg fortsatt ikke som noen fagmann innen bransjen, men sier: "Jeg har jo kjempedyktige folk rundt meg, det er de som skal levere, mens jeg skal lede bedriften."

Han mener at Ortopediservice er på god vei i retning av å fremstå som mer effektiv og ikke minst mer kundevennlig, men han ser at mye gjenstår før alt er som han og styret vil ha det.

"Det vi skal jobbe med i strategiplanen 2012-2014, er rett og slett å bli mye mer effektive internt og selvfølgelig å få kundene enda mer tilfredse, jeg tenker spesielt på leveringstider og kundebehandling. Vi kan aldri bli gode nok."

Livsglade kunder

Om Refsdal i sin lederjobb har lært noe nytt om amputerte, om mennesker generelt?

"Det jeg først og fremst har lært, er at mange av dem som har hjelpemidler har en veldig livsglede i hverdagen. Det gir inspirasjon til oss som jobber med dette."

Tom Refsdal med noen av medarbeiderne i ryggen. Medarbeiderne er, fra venstre, Hilde Skogesal, Unni Mollan, Elin Borge, Kenneth Timenes, Yves Andres, Aud Signe Ubostad, Lise S. Løkke og Annette Jacobsen.

To kvalitetsstempler og en jubileumsfeiring

F. Dahl (tekst)
Hans Hekneby Reinertsen (foto)

To begivenheter har krydret sommerhalvårets hverdag for ansatte i OCH ortopedi AS...

En dag i mai, i hovedkvarteret i Oslo:
En seanse der bedriften formelt mottok to ISO-sertifikater.

En dag i juni, i lokalene i Porsgrunn:
En sammenkomst for å markere OCHs 25 års nærvær med egen klinikk i Telemark.

Måltrettet arbeid

ISO-sertifikater blir utstedt på basis av standarder som er utgitt av International Organization for Standardization, et Geneve-basert og globalt nettverk av nasjonale standardiseringsorganisasjoner. Et ISO-sertifikat er kort sagt for et kvalitetsstempel å regne; det dokumenterer at en virksomhet lever opp til visse standarder på områder som pålitelighet, sikkerhet, miljøvennlighet og effektivitet.

Om ISO 9001:2008, det ene av de to sertifikatene OCH har sikret seg, skriver bedriften på sine nettsider at det er

”et bevis på at vårt styringssystem for kvalitet er godkjent i henhold til en nasjonal og internasjonal standard.”

Det andre, ISO 13485:2003, omtaler bedriften som ”et bevis på at vi overholder de europeiske forskriftskravene for produksjon av medisinsk utstyr.”

Adm. direktør Lars Adde i OCH ortopedi AS – som er nærværende mange

steder i Sør-Norge og har i alt rundt 90 medarbeidere – sier at mye målrettet arbeid lå bak oppnåelsen av sertifikatene.

”Er’u gæ’rn, med så mange avdelinger og folk som vi har, har det vært ekstremt mye arbeid med dette. Det er noe helt annet å sertifisere en bedrift av vår størrelse og utstrekning enn en enkelt bedrift som er lokalisert på ett sted.

ISO-sertifikatene er oppnådd. OCH-sjef Lars Adde (t.v.) sammen med kvalitetsansvarlige Wenche A. Klemmetsen og Tormod Iuell, den svenske ISO-representanten Göran Andersson og OCHs klinikkleder Lise Sundby Nybo.

Ansatte til venstre i bildet, kunder til høyre... god stemning under jubileumsfeiringen i Porsgrunn.

Jubileumsfeiring i Porsgrunn. Gudrun Øye (t.v.), klinikklederen, sammen med kundene Nils Martin Gran og Per Rothli samt OCH's HR-leider Gro Prøis Tynning.

Mange har brukt mye tid," sier Adde til Livsglede.

25 år i Telemark

Egen klinikk i Telemark gjennom et kvart århundre – dette var verdt en markering, mente OCH. Dermed inviterte bedriften kunder og familier, voksne og barn, til åpent hus en juni-ettermiddag i Grensegata i Porsgrunn, der klinikken har holdt til de siste ti årene.

Omvisning, servering av grillmat og kaker... og på toppen av det hele et foredrag holdt av Geir Arne Hageland, en av deltagerne i NRKs fjernsynsserie "Ingen grenser".

Noen pene ord om OCH-kunder ble også servert under feiringen: Ifølge Porsgrunns Dagblad uttalte klinikleder Gudrun Øye at "Våre klienter er flotte mennesker som til tross sine funksjonshemninger har en positiv innstilling til å anskaffe seg hjelpemidler som kan gi dem en bedre tilværelse."

Støtt Momentum og spar skatt

I Norge er det i dag ca. 5000 personer som mangler arm og/eller bein som følge av dysmeli, sykdom eller ulykke. Ved å støtte vårt arbeid økonomisk hjelper du oss å hjelpe flere amputerte og pårørende.

Hvorfor bør du støtte Momentum?

– du støtter en god sak og får skattefradrag.

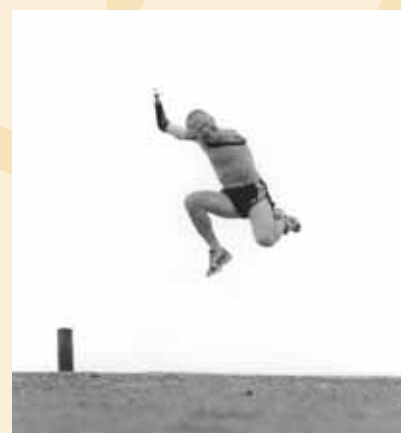
Dette er fordi Momentum er på listen over godkjente organisasjoner som du kan gi en gave til og få skattefradrag.

Slik gjør du:

Overfør din gave til Momentums konto 9235.17.01406 og oppgi "Gave" og ditt personnummer under "Beløpet gjelder" og oppgi ditt navn og adresse. Resten går av seg selv. For øvrig har det offentlige bestemt følgende for at fradragsrett skal gjelde: Samlet gave må være minst kr 500 i løpet av inntektsåret per giver. Maksimalt fradragsberettiget beløp per giver er kr 12.000 per år (du kan gi mer enn dette, men vil kun få skattefradrag for de første 12.000).

Har du spørsmål? – kontakt

Momentums generalsekretær
Elin Holen De Capitani,
tlf 99 01 66 92, info@momentum.nu

Vurderer du å testamentere til Momentum?

– ring 4000 4360 eller send e-post til info@momentum.nu, så sender vi deg et lite hefte som beskriver hvordan du går frem.

Momentum driver et omfattende landsdekkende arbeid for å gjøre hverdagen til amputerte og pårørende bedre.

Blant de mange oppgavene er besøkstjeneste/likemannstjeneste ved sykehus og opptreningscenter, store og små sammenkomster, kurs og opplæring av frivillige og tillitsvalgte, lobbyvirksomhet overfor politikere for å oppnå bedre kår, spredning av livsglede og fjerning av barrierer gjennom visning av utstillingen Livsglede, utgivelse av medlemsbladet Livsglede, drift av organisasjon nasjonalt og i fylkene.

Ny personlig seier!

Bøye Prestegård, Flekkefjord, har sendt inn fotos og tekst etter en ikke helt dagligdags utflukt i sommer. Som bakgrunn for hans beretning, legg merke til dette: Bøye, nå 72, var åtte år gammel da han mistet venstre legg i en slipestein-ulykke. Senere har han inntatt flere fjelltopper, i og utenfor Norge.

Gaustatoppen sett nedenfra.

Foto: Privat.

På dagen 64 år etter amputasjonen gikk jeg Gaustatoppen opp. Turen fra Stavsro gikk unna på to timer og femten minutter (15 minutter under oppgitt normalt).

Arne Paulsen ved Sophies Minde hadde laget leggprotesen med lårmanjett. For å prøve ut protesen, satte han målet til Gaustatoppen. (Tidligere proteser fra Arne P.s hånd er blitt testet under turer til andre fjelltopper).

"Oppgaven" ble utført i strålende sol. Protesen fungerte glimrende.

Stor takk til Arne P. og hans kollegaer på Sophies Minde for godt arbeid. Stor takk også til "Team Bøye", som var med til topps og besto av Gjermund, Halldis, Hogne og Ingar foruten meg selv.

Livsglad sommerhilsen 2011
Bøye

Bøye har nådd målet, ved hjelp av en ny protese.

Foto: Privat.

Spar penger - få rabatt på overnatting og møterom

Ta kontakt med hotellet du ønsker å benytte eller direkte med oppført kontaktperson - oppgi avtalekoden.

God tilgjengelighet til hotellene er ett av FFOs mål med avtalene.

Mer informasjon

Les mer om hotellavtalene på www.ffa.no/hotellavtaler

Rabattene gjelder både private opphold og Momentum-arrangementer.

Hvordan bestille hotell?

Choice Hotels

(avtalekode CH14660).

Kontaktperson: Mette Snekvik

Telefon: 22 40 13 61 eller

e-post: mette.snekvik@choice.no

Scandic Hotels

(avtalekode D000004481).

Kontaktperson: Mads Eliassen

Telefon: 23 15 50 51 eller

e-post: mads.eliasen@scandichotels.com

Thon Hotels

(avtalekode FFO).

Kontaktperson: Line Raaen

Telefon: 23 08 00 15 eller

e-post: line.raaen@thonhotels.no

Bøye selv og de øvrige i "Team Bøye": Gjermund (barnebarn av Bøye), Haldis (datter av Bøye), Hogne (sønn av Bøye) og Ingar (kamerat av Gjermund). Foto: Privat.

Å være et
helt menneske,
er å føle seg
som et.

- proteser
- ortoser
- korsetter
- fotsenger og innlegg
- ortopedisk fottøy
- barnehjelpemidler
- sits

OCH
OCH ortopedi AS
www.och.no

Oslo & Akershus
23 28 82 00

Østfold
69 30 17 70

Telemark
35 56 15 50

Oppland
61 24 73 30

Møre & Romsdal
70 10 06 70

Vandreutstillingen Livsglede i "glassgaten" på Ahus – i fornyet utgave. I sin opprinnelige utgave ble utstillingen vist første gang i 1992.

Livsgleden stråler ut

Flemming Dahl (tekst)
Hans Hekneby Reinertsen (foto)

En mann som er nyamputert etter en motorsykkelulykke. En tidligere barne- og likestillingsminister. En TV-reporter. En helse- og omsorgsminister...

Disse var blant de mange som så fotos av livsglade arm- og benamputerte da vandreutstillingen Livsglede i sommer gjorde et to måneders opphold på Akerhus universitetssykehus.

Ingen tvil, altså, om at denne van-

dreutstillingen – som så dagens lys for 10 år siden – bidrar til å gi den norske befolkning innblikk i amputerte menneskers spesielle utfordringer og deres muligheter og vilje til å leve godt med dem.

Olsen, en motorsyklist

En voksen kar, han skulle vise seg å hete Kjell Arild Olsen, var blant dem som allerede på åpningsdagen tittet på utstillingen i det som kalles "glassgaten" – en lys og romslig passasje mellom ulike avdelinger i Akershus universitetssykehus, vel så kjent under kortnavnet Ahus.

Det skulle vise seg at neida, denne Olsen var ikke blant de for anledningen inviterte, og nei, han hadde ikke visst om utstillingen på forhånd; han var bare kommet tilfeldig forbi idet åpningsseremonien var i ferd med å bli avsluttet...

Fotograf Hasse og jeg innledet en prat med ham. Hvem var han, denne Olsen, hva gjorde han her – sittende i en rullestol, dyttet av en annen kar?

Olsen fortalte at han selv og den andre, en bestekamerat ved navn Lasse Bolle, var motorsyklister, at Olsen få uker tidligere hadde vært utsatt for en

ing i 2001, på Rikshospitalet. Der ble den åpnet av prinsesse Märtha Louise.

til folket

ulykke på våt asfalt på Voss, at han etter et opphold på Haukeland sykehus i Bergen var blitt flyttet hit til Ahus, at legene her for bare få dager siden hadde tatt hans venstre legg nedenfor kneet, at kameraten nå var på besøk og at de to var ute på en trilletur for å bli bedre kjent med Ahus-komplekset...

En nyamputert mann, altså. Og så kom han trillende rett inn i de amputertes miljø – et miljø han inntil nå, ifølge ham selv, hadde hatt tilnærmet null kjennskap til.

Utpå høsten, når det skal settes punktum for denne vandrestillingsberet-

To motorsyklister – Kjell Arild Olsen, for anledningen i rullestol, og Lasse Bolle som ledsager – kommer rent tilfeldig forbi.

ningen, skal Olsen fortelle mer... Men la oss her og nå si at det fortsatt er 29. juni og utstillingsåpning i Ahus.

Gamle og nye bilder

Noen titalls inviterte – amputerte, familiemedlemmer, venner, helsepersonell – er på plass når styreleder Hans Emil Møller-Hansen i Momentum tar ordet. Han ønsker velkommen, takker Ahus og sponsorene – Össur Nordic, Otto Bock Scandinavia samt XLP Extra Large Print – for deres medvirkning til å sette opp utstillingen. Han forteller om Momentum, foreningen for arm- og benprotesebrukere, den som står bak utstillingen.

Møller-Hansen presiserer at utstillingen, etter mange års vandring rundt om i Norge, nå fremstår i fornyet versjon, med flere bilder enn før, og at de nye akkurat som de gamle er tatt av fotograf Dag Thorenfeldt.

Mikrofonen går til Nils-Odd Tønnevold, som vet hvordan det er å mangle to ben. Han var Momentum-leder gjennom mange år frem til i fjor og i sin tid initiativtageren til vandretstillingen. Han er fortsatt en nøkkelfaktor i Momentum, eksempelvis ved å være ansvarlig redaktør for bladet med samme navn som utstillingen, Livsglede.

Tønnevold poengterer at målet med utstillingen er å peke på lyset i enden av tunnelen. "Det kan saktens trenge. For hvert år må rundt fem hundre nordmenn amputere arm eller ben, og for dem og deres pårørende føles det brutalt. Når de skal tilbake til hverdagen, møter de mange utfordringer, psykisk så vel som fysisk," sier han.

Om bakgrunnen for utstillingen, sier Tønnevold, som selv er blant de avbildede: "For å lykkes med å spre livsglede, bestemte vi i Momentum oss for at vi måtte tenke nytt og annerledes. Det er derfor vi har valgt å gjøre dette ved å vise bilder av glade protesebrukere som oser av livsmot og livsglede."

Nestemann bak mikrofonen er styrelederen i Ahus, Peder Olsen. Han foretar den offisielle åpningen. Han ser Livsglede som "en utstilling til inspirasjon" – inspirasjon for amputerte og andre, inklusive administrasjonen ved Ahus, til å ta tak i egne begrensninger.

Utstillingen blir offisielt åpnet av Peder Olsen, styrelederen i Ahus.

Et kjent ansikt i mengden, Manuela Ramin-Osmundsen.

Momentum-medlemmet Kristin Linnes Lesser har stått modell for bildet i bakgrunnen. Her blir hun intervjuet av NRK.

Det er tid for å gå omkring og se på bildene - og nyte glassene og håndmaten som Ahus byr på. Blant alle menneskene ser Hasse og jeg et kjent ansikt, Manuela Ramin-Osmundsen, den tidligere barne- og likestillingsministeren. Vi veksler noen ord med henne. Hun leder nå arbeidet med likeverd og mangfold ved Ahus og forklarer at rundt regnet én av seks blant Ahus' oppunder en halv million potensielle pasienter har innvandrerbakgrunn.

Vi ser en TV-reporter og en avisreporter, Momentum-medlemmer blir intervjuet. Det har skjedd mange ganger før at vandrestillingen har vakt nyhetsmediens interesse, og nå gjør den det igjen – igjen skal folk der ute, mange som fra før knapt vet hva en amputasjon innebærer, få et raskt innblikk i amputerte menneskers utfordringer og muligheter.

Så får Hasse og jeg får øye på denne karen som, sittende i rullestol, kommer trillende gjennom "glassgaten"...

Olsen på beina igjen

Vi er kommet langt ut i september, bladet Livsglede skal i trykken. Jeg ringer opp Ahus-styreleder Peder Olsen for å få et ord om hvordan det gikk med vandrestillingen i de to månedene den sto i "glassgaten".

Han har inntrykk av at mange stanset opp ved den, forteller styreleder Olsen. Han viser eksempelvis til at helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen besøkte Ahus kort etter utstillingsåpningen og da ble tatt med på en omvisning. "Ministeren og hennes følge stoppet opp og så på bildene," sier han. "Også ellers er det veldig mange som har sett utstillingen, for det er jo ganske stor trafikk forbi stedet hvor den sto."

Hasse og jeg vil vite hvordan det nå, nær tre måneder etter leggamputasjonen og utstillingsåpningen, går med motorsyklist Olsen. Vi ringer til ham.

Jo, nær sagt selvfølgelig, han kan fortelle om en nedtur eller to i løpet av sommeren, men det er ikke mye å snakke om; nå er han på Sunnaas sykehus for rehabilitering, og for bare tre-fire dager siden fikk han sin første protese. "Jeg fikk protesen på mandag og er oppe og går nå. Det er helt fantastisk,

Frukt blir servert – foruten noen glass og litt håndmat.

To av Momentums nøkkelfolk, Nils-Odd Tønnevoll og Hans Emil Møller-Hansen, er naturligvis på plass.

jeg begynner å føle meg hel igjen."

Olsen forteller at han i "glassgaten" på Ahus hadde fått et eksemplar eller to av Livsglede, med den følge at hans samboer hadde bladd i det – dette igjen med den følge at hun hadde meldt Olsen inn i Momentum.

På Ahus hadde han snart fått besøk av Momentum-folk – først av "en svenske", det må ha vært Sven-Erik Blidberg, dernest et par ganger av

Turid og Geir Bornkessel. "Veldig flotte mennesker å prate med, veldig hyggelige," sier Olsen om de tre.

Vi ler når vi nå ser tilbake på hvordan han og kameraten dumpet midt opp i Momentum-miljøet under utstillingsåpningen i Ahus. Pussige greier...

Olsen skal skrives ut fra Sunnaas 20. oktober. Han sier: "Da skal jeg hjem og stå på egne bein."

Nils-Odd Tønnevoll liker å more seg selv og andre med en grønn (styr-bord) protese og en rød (babord).

Da Finnmarksvidda ble inntatt av Momentum-gjengen. Det skjedde under Momentum-arrangementet i Alta våren 2009.

"Hengivenhet". Bildet viser Per Mathiesen og hans Olga under Momentum-weekenden i Haugesund våren 2008.

Ortopedisk Service

Servicen omfatter vurdering, måltaging, tilpassing og kontroll av ortopediske hjelpemidler som fotsenger, løpsinnlegg, såler, sko, proteser, støtteskiner, korsetter m.m.

Timebestilling:
32 83 04 15

 Drammen
Ortopediske
Institutt a.s

ROSENKRANTZGATEN 17, 3018 DRAMMEN - T: 32 83 04 15

"Ung hengivenhet". Elin og Andrea under Momentum-samling i Alta våren 2009.

erimed

DICTUS[®]

— The Dictus Band —

Gå inn på YouTube søkeord Dictus Band
så får du gode råd og tips.

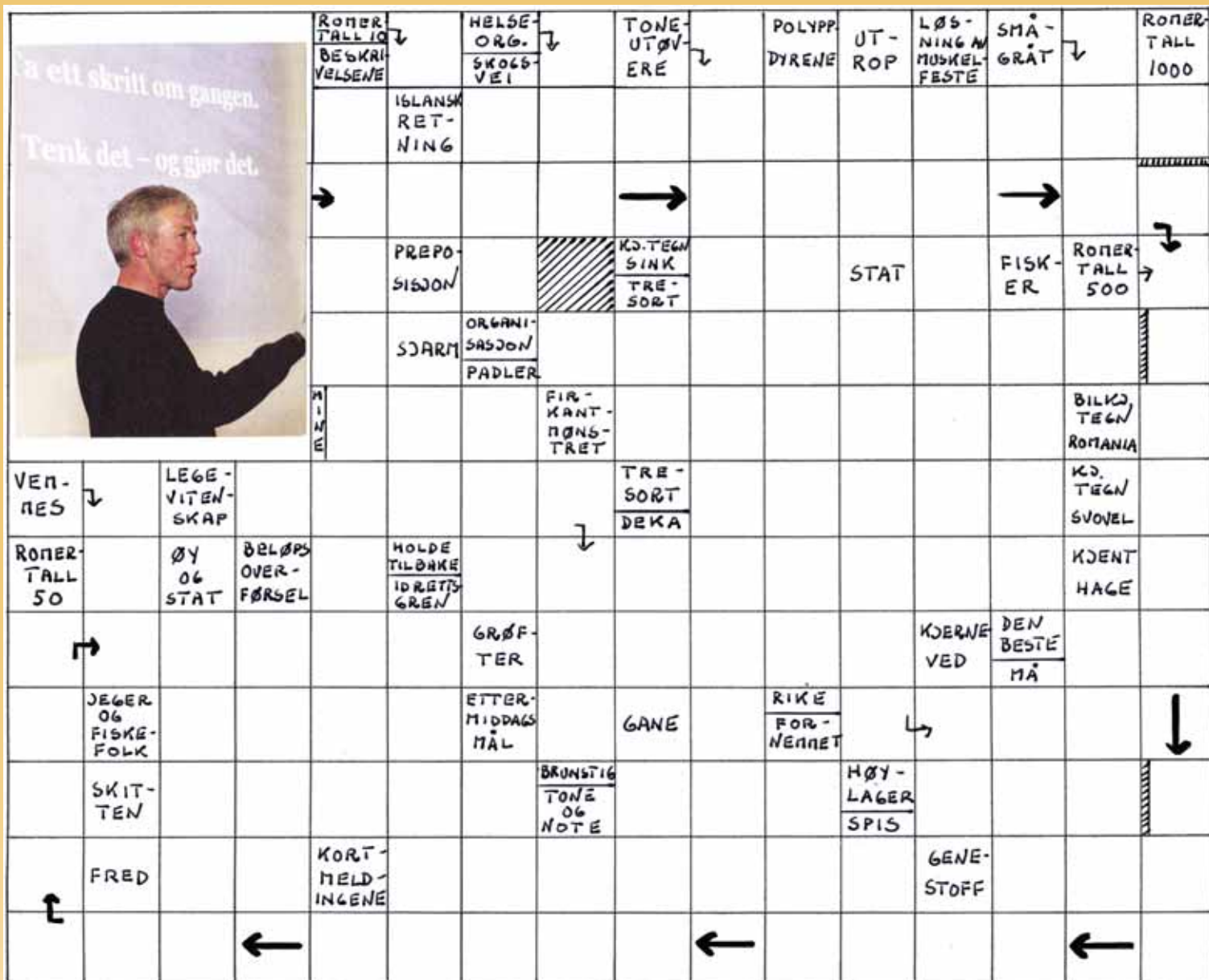
 soleus[™]

For en joggetur eller en
tur i skogen. Soleus er
det riktige valget.

www.erimed.se

order@erimed.se, Tel +46 (0)8 449 56 50

Finner du kryssord-løsningen?

Send den inn - og vinn Momentum-krus eller t-skjorte.

Tre vinnere trekkes ut blant dem som sender inn riktig løsning. Navn på vinnerne offentliggjøres i neste utgave av Livsglede.

Send løsningen til:

Kryssordløsning,
Momentum,
Pb 69 Skøyen
0212 Oslo

Løsning
kryssord
nummer 2 - 2011

Kryssord-produsent:
Rolf Bangseid

webbkatalogen
www.nordicortopedica.se

www.nordicortopedica.se

Nordic Ortopedica AB | Rubanksgatan 9 | SE - 741 71 Knivsta
Phone: +46(0) 18 34 92 91 | Fax: +46 (0) 18 34 92 90 | info@nordicortopedica.se

nordiCrtopedica

Vår avdeling i Telemark er nå åpnet. Fra desember 2010 er vi å finne i moderne lokaler i Storgata i Porsgrunn. Nye og gamle protese pasienter ønskes velkommen!

*beste funksjon og livskvalitet
for den enkelte*

Sandefjord:
Lingelemveien 65
3225 Sandefjord

Porsgrunn:
Storgata 118
3921 Porsgrunn

Telefon: 33 45 45 33
e-post: info@teknomed.no
www.teknomed.no

Fri utfoldelse er vår spesialitet

Kunnskap om brukerens behov er nødvendig for å finne den beste løsningen.

Vi har i en årrekke spesialisert oss på armproteser. Det er vi alene om i Norden. Fordi vi tar kunnskap og fornyelse på alvor, har vi muligheten til å være først med nyvinningene og kan tilby den beste løsningen for hver enkelt.

Norsk Teknisk Ortopedi AS Vikaveien 17 - P.b. 10 - 2312 Ottestad - Tlf: 62 57 44 44 - nto@ortonor.no - www.ortonor.no

Alt innen
ORTOPEDISKE
hjelpemidler

ORTOPEDITEKNIKK
er en totalleverandør av ortopeditekniske løsninger. Dyktige medarbeidere på lokale klinikker, samhandling med brukerne og kompetanse på både moderne og tradisjonelle metoder gir våre brukere trygghet på at de beste løsningene velges.

www.ortopediteknikk.no
Ryensvingen 6, 0680 Oslo

ORTOPEDITEKNIKK

Oslo, Lillestrøm, Gran, Mo i Rana 23 03 56 00. Sandvika 67 80 50 50.
Horten 33 01 76 02. Tønsberg 33 01 76 00. Sandefjord 33 01 76 03. Stavern 33 01 76 04.
Sandnes 51 66 44 83. Stavanger 51 88 56 60. Sogndal 57 67 28 65. Førde 57 72 24 84.

En svensk dames rike historie

Ikke alle er alltid i det hjørnet der de makter å tenke positivt og si til seg selv at hvis den eller den har fått det til, så skal også jeg få det til. Men for den som i så henseende søker inspirasjon, kan det være noe å finne både her og der, for eksempel i svenske Lena Maria Klingvalls historie.

Lena Maria – født i 1968, uten armer og med det ene benet bare halvparten så langt som det andre – har innen internasjonal handikapidrett gjort det sterkt som svømmer, hun er munn- og fotmaler, hun synger, hun holder foredrag, hun har skrevet bøker...

Hennes aktiviteter har ført henne mye rundt omkring i verden, hun er et kjent navn i vide kretser i mange land.

Ifølge Wikipedia har hun startet en stiftelse i Thailand med det formål å ta hånd om fysisk handikappede barn som har havnet utenfor det sosiale nettverket. Nettleksikonet forteller også at

Lena Maria Klingvall, benprotesebruker, på forsiden av KFAnytt juni-utgave.

hun har mottatt en svensk kongelig medalje for "framstående gärning som artist och idrottskvinna samt som förebild för människor med handikapp inom och utom Sverige."

I årets juni-utgave av KFAnytt,

medlemsblad for Koalition för amputerade, forteller hun sin historie, og noe av det hun her poengterer er at ethvert menneske er en unik skapelse som har noe å bidra med:

"Det finns ingen på hela jorden eller genom hela historien som är som du eller som jag. Därför är varje liv lika mycket värt och lika viktigt. För oavsett hur vi ser ut, eller från vilken familj eller vilket land vi kommer, eller hur rika eller smarta vi är så har varenda en av oss något att bidra med som är till glädje både för oss själva och vår omgivning. Och jag tror att om vi tillåter alla slags människor att få synas så får vi ett rikt och färgstarkt samhälle."

KFAnytt kan leses på kfa.se. Mye annet stoff på nettet for øvrig om Lena Maria Klingvall.

23

"For oss er det viktig å fokusere på

Mulighetene

fremfor begrensningene"

God sommer!

Sophies Minde Ortopedi AS

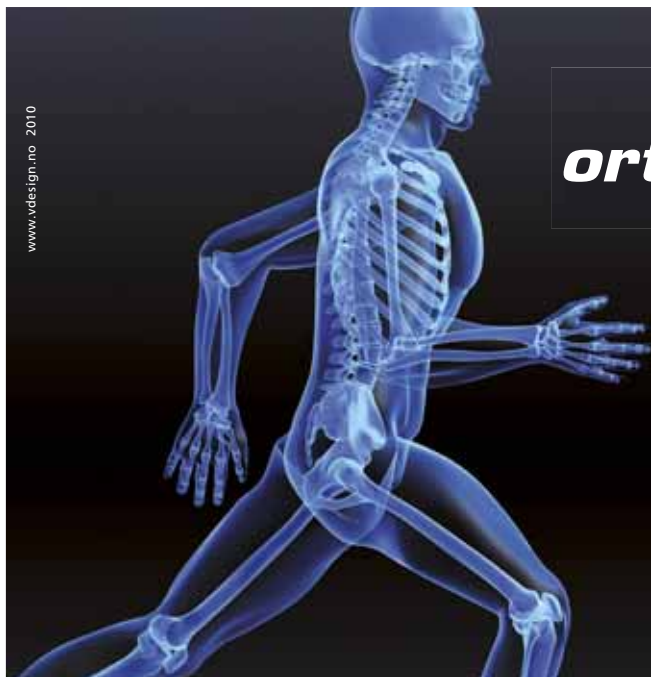
er et heleid datterselskap av Oslo universitetssykehus HF. Vi er totalleverandør av ortopediske hjelpemidler og tar imot pasienter fra hele landet. Alle våre avdelinger er tilknyttet Oslo universitetssykehus, i tillegg har vi en avdeling ved Drammen Fothelsesenter. Vi samarbeider også tett med Akershus universitetssykehus.

Med forankring i medisinske universitetsmiljøer holder våre medarbeidere seg kontinuerlig oppdatert og har bred fagkunnskap og ekspertise.

Vårt mål er å skreddersy den beste løsningen til den enkelte.

Sophies Minde Ortopedi AS - Besøksadresse: Trondheimsveien 235, bygg nr 79 - 0514 Oslo
Postadresse: Postboks 493, Økern - 0512 Oslo - Tlf: 22 04 53 60
E-post: post@sophiesminde.no - www.sophiesminde.no

Vi leverer alle typer ortopediske hjelpemidler!

- Våre fagfolk hjelper deg til et mer aktivt liv

Ring oss!
tlf 75 50 74 20

eller se
ortocare-nordland.no

ORTOCARE®
NORDLAND
Medlem av Ortocarekjeden

Gidsken Jakobsens vei 32, Bodø

TOV AS

Trøndelag Ortopediske Verksted AS
St. Olavs Hospital, 7006 TRONDHEIM

Ditt behov - vår utfordring

Les mer om vår virksomhet på
www.tov.no

SERVICE MED ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDLER

Produkter

- Ben- og armproteser
- Ben- og armortoser; støtteskiner
- Korsetter
- Ortopediske spesialsko
- Innleggsåler og fotsenger
- Varmehjelpemidler for kuldeintoleranse
- Kompresjonshjelpemidler for brannskadet hud
- Sitteskill

Tjenester

- Vurdering av behov
- Måltaking og avstøpning
- Produksjon
- Trening og opplæring
- Justeringer og reparasjoner
- Etterkontroll og oppfølging
- Forskning og utvikling

Trøndelag Ortopediske Verksted Besøksadresse: Elgesetergate 10 v/ innkjørselen til St. Olavs Hospital - Telefon: 73 84 56 30 - E-post: post@tov.no

BUSKERUD TEKNISK
ORTOPEDI

Buskerud Teknisk Ortopedi AS
PB 3568 - 3007 Drammen

Besøksadresse: Buskerudveien 217
Tlf.: 32 80 93 93
Faks: 32 80 93 94
E-post: post@bto.no
Web: www.bto.no

Bli medlem? Adresseforandring?

Er du ikke medlem og ønsker å få bladet Livsglede? Eller har du endret adresse? Kontakt oss med opplysninger om:

Navn, adresse, telefon, mobil, e-post, evt. ny/gammel adresse osv. I tilfelle nytt medlem, ønskes Familiemedlem (amputert/protesebruker og alle i husstanden) kr 400 per år, Hovedmedlem (kun bruker) kr 300 per år, Støttemedlem (personlig støttemedlem for venner og helsepersonell) kr 200 per år, Bedriftsmedlem (institusjoner, verksteder og leverandører) kr 1000 per år. Ta kontakt slik det er enklest for deg - per telefon, e-post eller brev:

Momentum
Pb 49 Skøyen, 0212 Oslo
info@momentum.nu
Tlf: 4000 4360

Om Momentum

Momentum – foreningen for arm- og ben-protesebrukere – er til for å spre livsglede og inspirasjon og gjøre hverdagen bedre for protesebrukere og pårørende. Momentum betyr bevegelse fremover, og vårt motto er "Det er bedre å tenne et lys enn å forbanne mørket". Foreningen ble stiftet i 1996, har i dag over 700 medlemmer og er representert med lokallag i de fleste av landets fylker.

Åpent for alle

Medlemskap er åpent for alle – amputerte/protesebrukere og pårørende (familie, venner, alle som arbeider med og har interesse for rehabilitering av amputerte).

Dette får du

Som medlem får du bladet Livsglede tilsendt fire ganger i året, mulighet til å delta på weekender og sammenkomster til sterkt subsidierte priser, rabatt på møte-/hotellrom, hjelp i spørsmål knyttet til protesebruk, protesetilpasning, rehabilitering, rettigheter osv. Dessuten tilgang til noen å snakke og utveksle erfaringer med – noen som har kjent det på kroppen selv – etter prinsippet like hjelper like. Dermed slipper du å finne opp kruttet selv, du blir inspirert og motivert og fungerer bedre raskere. Momentums likemannstjeneste utføres av protesebrukere og pårørende som har møtt egne utfordringer og stiller opp frivillig for andre i samme situasjon – for en prat per telefon, under besøk på sykehus, på rehabiliteringssenter eller hjemme.

Bli likemann - gi noe tilbake

Husker du...

Alle de spørsmålene du hadde?

Alle utfordringene du trodde var uoverkommelige?

At du lurte på hvor du kunne få ordnet med
det ene og det andre?

Følelsen av å være den eneste som
har det akkurat slik?

Du kan få en nyamputert til å se at det meste
ordner seg og at livet er godt.

Å møte deg kan inspirere og motivere en
nyamputert til å se mulighetene fremfor begrensningene.

TA KONTAKT NÅ

Per tlf. 4000 4360 eller info@momentum.nu

Momentum landet rundt

Vi er til for deg og dine. Ta kontakt!

LOKALE LEDERE OG KONTAKTPERSONER:

Momentum Øst: Østfold, Oslo og Akershus:

Leder Oslo: SVEN-ERIK BLIDBERG
sven.erik.blidberg@momentum.no T: 41 76 07 33
Likemannskontakt Momentum Øst:
KRISTIN HOLTER-SØRENSEN
kriholtesor@hotmail.com T: 99 71 97 56

Momentum Innlandet:

Leder/Likemannskontakt Hedmark:
RUNE SØSTUEN
rune.sostuen@momentum.no
T: 98 28 33 56

Likemannskontakt Oppland:
TOR DALSHHEIM
tor.dal@frisurf.no
T: 97 79 37 14

Buskerud:

Leder/Likemannskontakt:
RANDI RAAEN
randi-raaen@ebnett.no - T: 90 58 40 32

Vestfold:

Leder: JAN HENRIK NYMOEN
jhn@hive.no - T: 33 33 11 94
Likemannskontakt: PAUL HAGEN
paul.hagen@momentum.no
T: 98 28 33 58

Telemark:

BJØRN THORSEN
bjorn.thorsen@gda.no
T: 93 03 30 06

Momentum Sør:

Leder: HENRY GERHARD HØYLAND
henry.gerhard.hoyland@gmail.com
T: 38 35 26 18/47 83 94 62

Likemannskontakt:
Björg Nodeland
bjorg.nodeland@momentum.no
T: 478 39 462

Rogaland:

Kontaktperson:
HELGE SVALESTAD
svaleh77@gmail.com
T: 99 03 05 07

Hordaland:

PER ARVID BUTZ
perbutz@broadpark.no
T: 56 33 16 94

Sogn og Fjordane:

FINN ATLE LEIRPOLL
fin-atle@online.no
T: 95 19 50 75

Møre og Romsdal:

RONNY STRANDBØ
rs@tussa.com
T: 90 79 92 78 (arb)

Momentum Nordland:

Leder: LILLIAN PERRET
(Ofoten/Sør-Troms)
perret@online.no
T: 91 76 11 81

PER MEBY (Bodø/Salten)
per@meby.no
T: 75 58 01 35, 93 41 33 88

JAN-HENRY SØBERG
(Vesterålen/Lofoten)
jan_henry48@hotmail.com
T: 91 32 65 70

Momentum Troms & Finnmark:

Leder/Likemannskontakt Troms:
HÅKON GEBHARDT
b-gebhar@online.no
T: 41 64 03 50

Likemannskontakt Finnmark:
JILL HELEN NILSEN
jillhnlsen@hotmail.com
T: 91 39 57 95

SPORTSKONTAKT:

KJARTAN HAUGEN
kjartan@haugen.org
T: 90 57 86 15

PÅRØRENDEKONTAKTER:

Østfold, Oslo og Akershus:

TURID S. BORNKESSEL
tusle@hotmail.com
T: 99 24 67 12

Hedmark og Oppland:

LIV KARIN SØSTUEN
liv.karin.sostuen@momentum.no
T: 47 02 10 94

Hordaland:

MARIT HAVRE NILSSEN
hnmarit@frisurf.no
T: 92 03 06 16, 55 34 37 37

Sogn og Fjordane:

SIGRUN LEIRPOLL
sigrunn-leir@hotmail.com
T: 48 10 56 13

Nordland, Troms og Finnmark:

BENTE GEBHARDT
b-gebhar@online.no
T: 41 64 03 50

Rogaland:

ERLA EINARSDOTTIR
erla.einarsdottir@momentum.no
T: 90 79 25 09

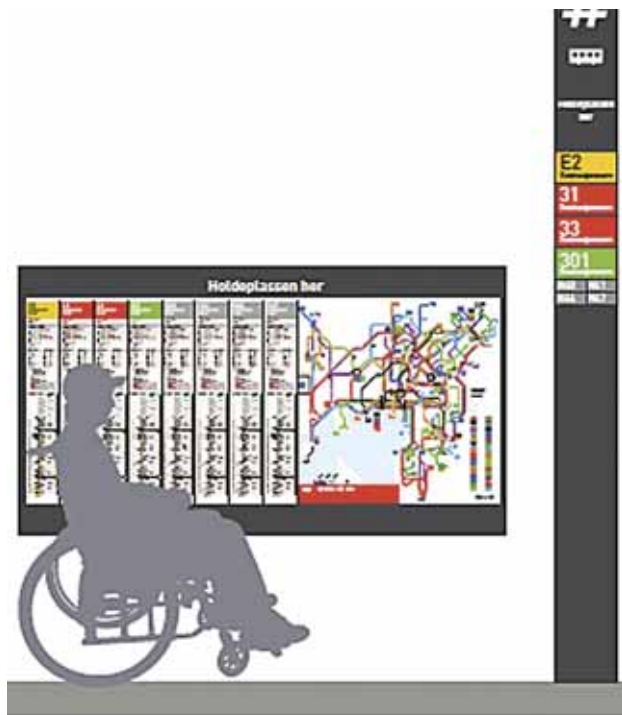
Agder:

MAGNE NODELAND
mnod@online.no
T: 47 89 84 54

Momentum

Tlf 40 00 43 60
info@Momentum.no

Den ikke alltid lett tilgjengelige kollektivtransporten

Ruter skriver om dette å ville, uten helt å få det til.

Illustrasjon fra Ruters nye strategiplan.

Det råder bred enighet i det norske velferdssamfunnet om at kollektive transportmidler skal være tilgjengelig også for dem som ikke i alle henseender er hundre prosent spreke - bred enighet også om at veien frem til slike ideelle forhold ennå er lang.

Ruter, det offentlig eide administrasjonsselskapet for kollektivtrafikken i Oslo-området, skriver i sin nylig fremlagte strategiplan for perioden 2012-2060 om et investeringsbehov på minimum 1,8 milliarder kroner "for å oppnå en standard i samsvar med lov, mål og intensjoner" hva universell utforming angår.

Manglende midler...

Men Ruter poengterer samtidig at det med dagens bevilgningsnivå, statlig og lokalt, vil "ta over 100 år før målet er nådd."

Ikke nok med det, for Ruter tilføyer:

"Dessuten kreves det et helt annet vedlikeholdsnivå enn i dag, spesielt i vintermånedene. Hva dette krever økonomisk, er ennå ikke kartlagt."

Den vanskelige vinteren

Om noen har trodd at Ruter selv ikke opplevde sist vinter som vanskelig hva universell tilgjengelighet angår, har de tatt feil, for i strategiplanen skriver selskapet dette om vintervedlikehold:

"Her har vi fått gode illustrasjoner vinteren 2010/2011, hvor mangelfull snørydding medførte at selv et så sentralt knutepunkt som Jernbanetorget var utilgjengelig i flere måneder, vurdert ut fra krav til universell utforming."

Ruters nye strategiplan er tilgjengelig på www.ruter.no. Skriv dette i søkefeltet der: K2012.

MOMENTUM

Hovedstyret i Momentum

HANS EMIL MØLLER-HANSEN

Styreleder

h-moelle@online.no

T: 90 18 38 10

LIV KARIN SØSTUEN

Nestleder og nasjonal pårørendekontakt

liv.karin.sostuen@momentum.nu

T: 47 02 10 94

ELIN HOLEN DE CAPITANI

Generalsekretær (fung.)

elin.holen@momentum.nu

T: 99 01 66 92

TURID BORNKESSEL

Økonomiansvarlig

tusle@hotmail.com

T: 99 24 67 12

FINN ATLE LEIRPOLL

Fylkeslagskontakt

fin.atle@online.no

T: 95 19 50 75

HELGE BORGEVAD

Medlemspleie

helge.borgevad@cemex.com

T: 90 70 55 45

LILLIAN PERRET

Styremedlem

perret@online.no

T: 91 76 11 81

KJETIL BRAGSTAD

Styremedlem

k-brag@online.no

T: 48 60 19 74

KRISTIN HOLTER-SØRENSEN

Vararepr. og nasjonal likemansskontakt

kriholtesor@hotmail.com

T: 99 71 97 56

ICEROSS® MED SKREDDERSYDD FUNKSJON

• KOMFORT • STABILITET • SIKKERHET • HUDPLEIE

Med vår kunnskap og erfaring skreddersyr vi silikonets egenskaper, slik at det passer ulike brukerbehov og forutsetninger.

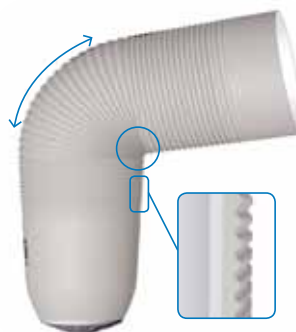
Alt for å sikre at ICEROSS®- hylsen alltid gir riktig funksjon til deg.

Velg mellom Comfort, Dermo og Synergy – forskjellige skreddersydde silikonblandinger for at tilgodese dine individuelle behov og ønsker.

Velg en Iceross med Aktiv hudpleie –

Össur tilsetter Aloe Vera og vaselin i silikonet for å forebygge og behandle hudproblemer

Velg en Iceross med Wave-funksjon –

Wave gir økt komfort ved stillesitting og bedre bevegelse til vanlig og ved mosjonsaktiviteter.

For mer informasjon, kontakt Össur Nordic, info@ossur.com eller teintveit@ossur.com, telefon 2261 5770.

WWW.OSSUR.COM

Life Without Limitations®